



SÈRIE 2

La prova consta de tres parts: 1) comprensió lectora, 2) expressió escrita i 3) reflexió lingüística. Heu de triar UNA de les dues opcions (A o B) i fer-ne les parts 1 i 2. A més, heu de fer la part 3, que és comuna a totes dues opcions.

OPCIÓ A

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

Sempre m'havia vantat de ser un home essencialment feliç. **Menava** una vida ordenada, dedicada a la musicologia, i el meu nom era respectat. Vivia plàcidament fins que va venir la desgràcia.

En aquell temps venturós les meves **dèries** anaven adreçades al rescat i l'edició d'obres desconegudes o que els avatars de la vida havien privat de la fama que mereixien, i la meva feina —a hores d'ara **ho** puc pensar sense **vanaglòria**— havia admirat els entesos. Jo vaig descobrir en un racó d'uns magatzems de gra de vora Marburg tretze *lieds* inconneguts de Schubert que constituïen un cicle del qual no es tenia cap notícia i que jo vaig batejar amb el nom una mica **xaró** de *Les aromes del blat*, pels indicis, vaig llançar la hipòtesi, que ara ja és tesi oficial, que aquells *lieds* eren el tribut amorós de l'autor a una camperola desconeguda. Molt schubertià, això d'escampar generosament la producció com si el futur no existís. També havia acabat, en aquell temps, l'edició acuradíssima de l'obra per a orgue del pare Antoni Soler, famós en el seu temps i desconegut avui, i tinc l'alegria íntima de saber que la meva feina està produint els seus fruits lentament i Soler no serà mai més oblidat. I les *Cantates profanes* de Stolibëck? I la increïble *Sonata en re* de Wolf? I...? Certament hauria d'estar orgullós de les meves activitats com a musicòleg, que em donaven prestigi tot i que no em bastaven per menjar. Però no n'estic, d'orgullós; m'és del tot impossible, després del que va esdevenir-se.

Tot va començar en l'època en què jo vivia encara a Barcelona i Robert Balló s'havia donat a conèixer com a compositor i desorientava la crítica, que s'exclamava dient com és que un violinista tan excepcional és capaç d'escriure aquestes meravelles per a piano, senyores i senyors. Jo també m'ho preguntava. Per això l'havia anat a entrevistar —també perpetrava la crítica a la premsa per raons exclusivament econòmiques tot i que sempre m'ha esverat el comentari immediat, sense perspectiva— i en el meu article, que va fer soroll, vaig arribar a la conclusió que Balló abans que violinista, era músic. No el coneixia personalment, abans de l'entrevista, i a tots dos ens va plaure de trobar-nos. A mi em van impressionar l'amplitud dels seus coneixements i la seguretat de les seves conviccions. Tot això barrejat amb aquell aire de món de què s'envoltava. Era un home elegant, prim, ben vestit, de gestos majestàtics i d'esguard i conversa brillants. Un home que assimilava



bé el triomf, que estava avesat als aplaudiments com a intèrpret i que ara **els** esperava com a compositor perquè sabia que la seva música era bona. L'insigne Pau Cortadella havia estrenat les dues sonates per a piano enmig d'una expectació multitudinària i molts crítics **maldaven** per explicar-se aquella música —més enllà de Wagner, record de Beethoven, retorn al romanticisme, una nova via, l'alternativa a l'impressionisme francès, el classicisme fet música— contradient-se amb aquella alegria.

Jaume CABRÉ, "Nocturn", dins *Vuit narradors actuals*, Barcelona: Edicions 62, 1996, p. 173-174.

1. Comprensió lectora

[4 punts en total]

1.1

[0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

a) Segons explica ell mateix, el narrador era compositor.

Fals

b) El narrador era una persona reputada en el seu ofici.

Vertader

c) Robert Balló era flautista.

Fals

d) El narrador coneixia Balló abans de fer-li l'entrevista.

Fals

e) Les composicions de Robert Balló eren desconcertants per als crítics.

Vertader



1.2

[0,5 punts]

- a) *Portava, duia*: _menava_____
- b) *Manies, obsessions*: ___dèries___
- c) *Vanitat, presumpció*: ___vanaglòria ___
- d) *Carrincló, ridícul*: _ xaró _____
- e) *Intentaven, s'esforçaven*: __maldaven_____

1.3

[0,5 punts]

- a) «En aquell temps venturós les meves dèries anaven adreçades al rescat i l'edició d'obres desconegudes o que els avatars de la vida havien privat de la fama que mereixien, i la meva feina —a hores d'ara **ho** puc pensar sense vanaglòria— havia admirat els entesos»:

.....la feina (del narrador) havia admirat els entesos.....

- b) «Un home que assimilava bé el triomf, que estava avesat als aplaudiments com a intèrpret i que ara **els** esperava com a compositor perquè sabia que la seva música era bona»:

.....els aplaudiments.....

1.4

[0,5 punts]

El narrador era musicòleg. Es dedicava a rescatar, a editar obres musicals desconegudes o que s'havien perdut, i a buscar-ne els orígens. Va trobar uns *lied* de Schubert i va editar l'obra per a orgue del pare Antoni Soler. També feia de crític a la premsa i entrevistava músics i compositors famosos.



1.5

1.5.1

[1 punt]

Un cop mort en Quimet i acabada la guerra, la Natàlia es troba sense recursos per poder subsistir. No troba feina i ella i els seus dos fills passen molta gana. Després de dos dies sense poder menjar, surt a comprar safumant perquè té la intenció de matar el seus dos fills i alhora suïcidar-se.

1.5.2

[1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,2 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

- a) La narradora de La plaça del Diamant no s'identifica amb la Natàlia, el personatge principal de la novel·la.

Fals

- b) El pis on vivien la Natàlia i en Quimet era de lloguer.

Vertader

- c) En Quimet no mor al front d'Aragó.

Fals

- d) L'Antoni, l'adroguer, venia veges per als coloms.

Vertader

- e) La Natàlia sempre estava d'acord amb en Quimet.

Fals



1.5.3.

[1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,2 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

a) La Cecília es rebel·la contra la societat tradicional en la qual viu.

Vertader

b) Les aigües estancades simbolitzen les creences populars tradicionals i sense voluntat de canvi.

Vertader

c) La Cecília està enamorada del mestre del poble.

Fals

d) La Trinitat, l'esposa del batlle, està en contra de les opinions de Pere Amat.

Fals

e) L'escena final de l'obra succeeix a casa d'en Romanill.

Fals



2. Expressió escrita

[3 punts en total]

2.1

[1 punt]

A mi m'**impressionaven** l'amplitud dels seus coneixements i la seguretat de les seves conviccions. Tot això barrejat amb aquell aire de món de què s'**envoltava**. **Era** un home elegant, prim, ben vestit, de gestos majestàtics i d'esguard i conversa brillants. Un home que **assimilava** bé el triomf, que **estava** avesat als aplaudiments com a intèrpret i que ara els **esperava** com a compositor perquè **sabia** que la seva música **era** bona. L'insigne Pau Cortadella **estrenava** les dues sonates per a piano enmig d'una expectació multitudinària i molts crítics **maldaven** per explicar-se aquella música —més enllà de Wagner, record de Beethoven, retorn al romanticisme, una nova via, l'alternativa a l'impressionisme francès, el classicisme fet música— contradient-se amb aquella alegria.

A mi m'**impressionen** l'amplitud dels seus coneixements i la seguretat de les seves conviccions. Tot això barrejat amb aquell aire de món de què s'**envolta**. **És** un home elegant, prim, ben vestit, de gestos majestàtics i d'esguard i conversa brillants. Un home que **assimila** bé el triomf, que **està** avesat als aplaudiments com a intèrpret i que ara els **espera** com a compositor perquè **sap** que la seva música **és** bona. L'insigne Pau Cortadella **estrena** les dues sonates per a piano enmig d'una expectació multitudinària i molts crítics **malden** per explicar-se aquella música —més enllà de Wagner, record de Beethoven, retorn al romanticisme, una nova via, l'alternativa a l'impressionisme francès, el classicisme fet música— contradient-se amb aquella alegria.

2.2

[2 punts]

Resposta oberta.



Comentari sobre la correcció:

A l'examen es demana un text formal. En relació amb la correcció d'aquesta prova, la norma no s'ha modificat, ja que les novetats principals de la *Gramàtica de la llengua catalana* (2016) afecten l'admissió de solucions per a registres no formals.

Recordeu que cal aplicar al text els criteris d'adequació (al registre formal i al tema que es demana), coherència (estructura i organització del text i de les idees exposades) i cohesió (oracions ben construïdes). En aquest sentit, els 2 punts de l'exercici es poden graduar en segments de 0,25 punts.

L'extensió del text s'ha d'ajustar al nombre de paraules que s'han demanat. La distribució dels 2 punts d'aquesta prova és la següent:

- a) adequació (0,5 punts, que es pot fraccionar en segments de 0,25 punts)
- b) coherència (0,75 punts, que es pot fraccionar en segments de 0,25 punts)
- c) cohesió (0,75 punts, que es pot fraccionar en segments de 0,25 punts)

Pel que fa a la correcció, les faltes, encara que siguin repetides, resten 0,1. Es resten totes les que s'han comès en els exercicis d'expressió escrita.

D'altra banda, en relació amb la sinonímia, es poden acceptar altres formes alternatives, sempre que siguin admeses normativament i concordin amb el valor semàntic que tenen en el text.



OPCIÓ B

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

Com seria un món on existissin plataformes d'humans virtuals, un món on aquests avatars servissin per testar medicaments o vacunes per als humans reals? Doncs bé, aquest món, que sembla tret d'un episodi de *Black Mirror*, ja és aquí. La companyia biomèdica ELEM, una *spin-off* del Barcelona Supercomputing Center – Centre Nacional de Supercomputació (BSC-CNS), és la primera plataforma amb l'objectiu de crear humans virtuals útils per realitzar assajos clínics. Amb matisos.

“No podíem fabricar un avatar humà de cop, havíem de començar per alguna banda i vam decidir que fos el cor”, explica el fundador d'ELEM Christopher Morton a l'*Emprenem*. El projecte s'anomena *V.Heart*, i consisteix en una plataforma dotada d'una població de 256 cors digitals 3D basats en dades virtuals i reals de pacients. Recentment han obert una ronda de finançament a Capital Cell per valor d'1,2 milions d'euros, dels quals ja han aconseguit més del 64%. L'empresa està valorada en 7,5 milions i **aspira** a arribar als 250 milions l'any 2027.

Actualment els assajos per aprovar medicaments i altres productes farmacèutics han de passar per unes fases específiques. Primer es fan proves al laboratori amb cèl·lules, després es fan amb animals i finalment amb humans. “Els assajos són el **taló d'Aquil·les** de les empreses”, afirma Morton. Hi ha un gran pes de la dimensió ètica. Molts cops els resultats obtinguts en estudis amb animals no són **traslladables** als humans. Sovint també apareixen biaixos en els assajos amb humans, per exemple de sexe o edat. A tot això, s'hi afegeix l'abandonament del 30 % dels voluntaris que participen en assajos clínics, les **traves** reguladores imposades i els grans costos tant temporals com financers.

“Fer proves amb avatars com proposa ELEM ofereix una possible solució a aquests problemes”, afirma Morton. Els cors digitals que bateguen dins un superordinador com el Mare Nostrum no posen en risc ni animals ni persones. A més, permeten eliminar molts dels biaixos que es troben en els assajos tradicionals. Per exemple, si en un estudi disposen de més cors d'homes que de dones, poden modificar les dades i multiplicar els segons. Morton ho veu necessari perquè “el cor femení és anatòmicament diferent del masculí, i no reacciona igual a les malalties”.

Més endavant, gràcies a la ronda de finançament, també volen crear cors de nens i de persones amb malalties cardiovasculars minoritàries. Els assajos tradicionals no es poden fer amb infants per motius ètics, i també és molt difícil fer-**los** en el cas d'algunes malalties rares perquè no es troben voluntaris. Els 256 cors digitals dels quals disposa actualment ELEM són sans, així que combinant-los entre ells o agregant-los malalties se'**n** poden crear de nous.



Els assajos virtuals només són el primer pas per arribar a la medicina personalitzada. Ara a un pacient amb asincronia cardíaca —és a dir, a qui no li funcionen els dos ventricles del cor alhora— se li posa un marcapassos i molts cops el cos el **rebutja**. En canvi, amb aquesta nova tecnologia es podria fer una còpia digital exacta del seu cor i preguntar-se què passaria si li canviessin la posició del marcapassos o un fàrmac concret. Així, fins a trobar la millor solució per curar el pacient.

Adaptació feta a partir del text d'Anna REIG. “Avatars humans per portar a terme assajos clínics”, *Ara. Emprenem* [en línia] (5 de desembre de 2021).

1. Comprensió lectora [4 punts en total]

1.1

[0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

a) La companyia biomèdica ELEM pretén fabricar un avatar humà de cop.

Fals

b) La companyia ELEM està valorada en 250 milions d'euros.

Fals

c) Els assajos clínics plantegen problemes ètics.

Vertader

d) La companyia ELEM emmagatzema 256 cors digitals.

Vertader

e) Els marcapassos no provoquen rebutj.

Fals



1.2

[0,5 punts]

- a) Desitja, ambiciona: _ aspira _____
- b) Part vulnerable (d'algú o d'alguna cosa): ___ taló d'Aquil·les _____
- c) Transferibles, extrapolables: ___ traslladables_____
- d) Obstacles, impediments: ___ traves_____
- e) Refusa: _ rebutja_____

1.3

[0,5 punts]

- a) «Els assajos tradicionals no es poden fer amb infants per motius ètics, i també és molt difícil fer-**los** en el cas d'algunes malalties rares perquè no es troben voluntaris»:

.....els assajos tradicionals/ els assaigs tradicionals.....

- b) «Els 256 cors digitals dels quals disposa actualment ELEM són sans, així que combinant-los entre ells o agregant-los malalties se'**n** poden crear de nous»:

...cors (digitals).....

1.4

[0,5 punts]

Les tres fases són les següents: fer proves primer amb cèdules, després amb animals i en darrer lloc amb humans. A més de problemes ètics, no tots els resultats obtinguts es poden fer extensius als humans, els quals també poden variar d'acord amb el sexe o l'edat. Hi ha també l'abandonament de voluntaris i les grans despeses temporals i econòmiques que es generen.



1.5.

1.5.1

[1 punt]

En Vergés és el mestre del poble. Està enamorat de la Cecília, malgrat que ideològicament són diferents. Vol educar el poble i fer-lo sortir de les supersticions. Defensa el Foraster, però no ho fa fins a les últimes conseqüències. És, en definitiva, un personatge conformista, que accepta fins i tot algunes mostres de la religiositat popular.

1.5.2.

[1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,2 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

a) La Natàlia té cura del primer colom ferit que entra per una finestra a casa seva.

Vertader

b) La Natàlia i en Quimet van tenir tres fills.

Fals

c) Durant la guerra, en Quimet no torna mai a casa seva.

Fals

d) L'Antoni, l'adroguer, dona feina a la Natàlia.

Vertader

e) L'adroguer sempre anomena *Colometa* a la Natàlia.

Fals



1.5.3.

[1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,2 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

a) La Cecília estudia per fer de mestra.

Vertader

b) El Foraster no té cap formació científica.

Fals

c) La Juliana no va mai a l'església.

Fals

d) La Cecília no coincideix ideològicament amb en Vergés.

Vertader

e) Al final de l'obra, la Cecília decideix romandre al poble.

Fals



2. Expressió escrita

[3 punts en total]

2.1.

[1 punt]

«Fer proves amb avatars com **proposa** ELEM **ofereix** una possible solució a aquests problemes”, **afirma** Morton. Els cors digitals que **bateguen** dins un superordinador com el Mare Nostrum no **posen** en risc ni animals ni persones. A més, **permeten** eliminar molts dels biaixos que es **troben** en els assajos tradicionals. Per exemple, si en un estudi **disposen** de més cors d'homes que de dones, **poden** modificar les dades i multiplicar els segons. [...]

Més endavant, gràcies a la ronda de finançament, també **volen** crear cors de nens i de persones amb malalties cardiovasculars minoritàries».

«Fer proves amb avatars com **proposava** ELEM **oferia** una possible solució a aquests problemes”, **afirmava** Morton. Els cors digitals que **bategaven** dins un superordinador com el Mare Nostrum no **posaven** en risc ni animals ni persones. A més, **permetien** eliminar molts dels biaixos que es **trobaven** en els assajos tradicionals. Per exemple, si en un estudi **disposaven** de més cors d'homes que de dones, **podien** modificar les dades i multiplicar els segons. [...]

Més endavant, gràcies a la ronda de finançament, també **volien** crear cors de nens i de persones amb malalties cardiovasculars minoritàries».

2.2

[2 punts]

Resposta oberta.



Comentari sobre la correcció:

A l'examen es demana un text formal. En relació amb la correcció d'aquesta prova, la norma no s'ha modificat, ja que les novetats principals de la *Gramàtica de la llengua catalana* (2016) afecten l'admissió de solucions per a registres no formals.

Recordeu que cal aplicar al text els criteris d'adequació (al registre formal i al tema que es demana), coherència (estructura i organització del text i de les idees exposades) i cohesió (oracions ben construïdes). En aquest sentit, els 2 punts de l'exercici es poden graduar en segments de 0,25 punts.

L'extensió del text s'ha d'ajustar al nombre de paraules que s'han demanat. La distribució dels 2 punts d'aquesta prova és la següent:

- a) adequació (0,5 punts, que es pot fraccionar en segments de 0,25 punts)
- b) coherència (0,75 punts, que es pot fraccionar en segments de 0,25 punts)
- c) cohesió (0,75 punts, que es pot fraccionar en segments de 0,25 punts)

Pel que fa a la correcció, les faltes, encara que siguin repetides, resten 0,1. Es resten totes les que s'han comès en els exercicis d'expressió escrita.

D'altra banda, en relació amb la sinonímia, es poden acceptar altres formes alternatives, sempre que siguin admeses normativament i concordin amb el valor semàntic que tenen en el text.



PART COMUNA

3. Reflexió lingüística [3 punts en total]

3.1

[1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,2 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

3.1.1

oració subordinada substantiva de complement directe

3.1.2

oració subordinada adverbial condicional

3.1.3

subjecte

3.1.4

complement o objecte directe

3.1.5

complement de règim (o preposicional)

3.2.

[0,5 punts]

- a) TANT - TAN
- b) QUE - QUÈ
- c) COMTE - CONTE
- d) DOBLAR - DOBLEGAR
- e) ALESHORES – A LES HORES



3.3

[0,5 punts]

- a) CONCEBO
- b) TRAIEU
- c) PODENT
- d) DONÉS
- e) VULGUEU

3.4.

[0,5 punts]

Va llegir un altre cop l'escrit que li havien tramès i en va fer mil trossos. Després va encendre un llumí, i el va cremar.

3.5

[0,5 punts]

- a) TRENCADISSA
- b) ABARATIT
- c) ACARNISSAMENT/ENCARNISSAMENT
- d) ALFABETITZACIÓ
- e) VENTUROSA